

Związek Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej

Poznań, dnia 4 lutego 2026 r.

OPINIA **Związku Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej** dotycząca **projektu nowelizacji ustaw w zakresie** **gospodarki wodno-ściekowej** **oraz powiązanych przepisów o taryfach i karach pieniężnych** **(UD48)**

Związek Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej (ZGWRP) przeanalizował przedstawiony projekt nowelizacji ustaw, w tym ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków, ustawy – Prawo wodne oraz ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Projekt wprowadza istotne zmiany dotyczące ustalania taryf, odpowiedzialności organów regulacyjnych i organów samorządu terytorialnego, sposobu ustalania ilości pobranej wody w przypadku nieprawidłowego działania wodomierzy oraz systemu sankcji finansowych.

Związek Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej pozytywnie ocenia wprowadzenie mechanizmu ustalania ilości pobranej wody na podstawie średniego zużycia w przypadku stwierdzenia nieprawidłowego działania wodomierza głównego (art. 27 ust. 1a–1c). Przepis ten zwiększa ochronę odbiorców usług i ogranicza potencjalne spory pomiędzy mieszkańcami a przedsiębiorstwami wodociągowo-kanalizacyjnymi. Związek popiera również zasadę obciążania kosztami kontroli wodomierza odbiorcy usług w sytuacji, gdy zgłoszone zastrzeżenia nie zostaną potwierdzone.

Rozdzielenie kompetencji pomiędzy wójta, burmistrza lub prezydenta miasta a organ regulacyjny w zakresie uzgadniania i opiniowania projektu taryfy (art. 27a ust. 3 pkt 2a) należy co do zasady uznać za rozwiązanie porządkujące procedurę taryfową. **Jednocześnie ZGWRP podkreśla, że projekt wprowadza istotne obciążenia organizacyjne po stronie gmin, które w warunkach gmin wiejskich – przy ograniczonych zasobach kadrowych – mogą prowadzić do wydłużenia postępowań i trudności w dochowaniu terminów ustawowych.**

Projekt przewiduje możliwość przetwarzania danych osobowych uzyskanych z deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w celu ustalenia liczby osób zamieszkałych w nieruchomościach również na potrzeby ustalania taryf wodociągowych (art. 6m ust. 2aa–2ab). Związek dostrzega zasadność tego rozwiązania, **z zastrzeżeniem konieczności zapewnienia odpowiednich gwarancji ochrony danych osobowych oraz ograniczenia zakresu przetwarzanych danych wyłącznie do niezbędnego minimum.**

Związek Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej pozytywnie ocenia wprowadzenie przepisów przejściowych zapewniających ciągłość obowiązywania taryf oraz możliwość stosowania taryf tymczasowych do czasu zatwierdzenia nowych taryf (art. 4 ust. 4). **Jednocześnie należy wskazać, że obowiązek wystąpienia o zatwierdzenie nowej taryfy w terminie 60 dni (art. 4 ust. 5) w wielu gminach wiejskich może być trudny do spełnienia z przyczyn niezależnych od samorządu lub przedsiębiorstwa, w szczególności ze względu na złożoność procedur i zmiany przepisów w toku postępowań.**

Związek negatywnie ocenia projektowany system kar pieniężnych, w szczególności sankcje za brak przedstawienia taryfy do zatwierdzenia oraz kary osobiste wobec kierowników przedsiębiorstw wodociągowo-kanalizacyjnych (art. 5 projektu, art. 29 ust. 1, ust. 2 oraz ust. 8a). Związek wskazuje, że brak przedstawienia taryfy w ustawowym terminie może wynikać z przyczyn niezależnych od gminy lub przedsiębiorstwa, takich jak przewlekłość postępowań administracyjnych, oczekiwanie na uzgodnienia z organem regulacyjnym, zmiany przepisów w trakcie procedury czy ograniczone zasoby kadrowe gmin wiejskich.

Dodatkowo projekt stawia wójta, burmistrza i prezydenta miasta w roli organu represyjnego wobec przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjnego, co pozostaje w sprzeczności z jego funkcją organizatora i gwaranta ciągłości świadczenia usług publicznych. Nałożenie kar finansowych na przedsiębiorstwo w praktyce zostanie przeniesione na odbiorców usług poprzez wzrost cen i stawek opłat w kolejnych taryfach, co oznacza, że rzeczywistym adresatem sankcji staną się mieszkańcy gmin, w tym w szczególności mieszkańcy gmin wiejskich. W ocenie Związku projekt nie uwzględnia realiów funkcjonowania gmin wiejskich i lokalnych przedsiębiorstw wodociągowo-kanalizacyjnych. Postulujemy o odstąpienie od sankcji finansowych w obecnym kształcie na rzecz mechanizmów wsparcia, doradztwa i współpracy instytucjonalnej, które pozwolą osiągnąć cele regulacyjne bez nadmiernego obciążania samorządów i mieszkańców.

Związek Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej pozytywnie ocenia część rozwiązań zawartych w projekcie, jednak uzależnia możliwość pozytywnego zaopiniowania całości projektu od istotnej modyfikacji przepisów dotyczących systemu kar pieniężnych.

Projekt przewiduje 45-dniowy termin dla organu regulacyjnego na uzgodnienie projektu taryfy, jednak odpowiedzialność za jego niedochowanie jest iluzoryczna i niewspółmierna w porównaniu z sankcjami nakładanymi na gminne przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne, co prowadzi do przerzucenia skutków opóźnień administracyjnych na mieszkańców gmin wiejskich. W obecnym kształcie projekt w tym zakresie nie powinien zostać przyjęty.

Przewodniczący Zarządu
Związku Gmin Wiejskich
Rzeczypospolitej Polskiej

Stanisław Jastrzębski